

STUDENTSKÉ PORTFOLIO

(KRITÉRIA TVORBY PORTFOLIA K SZZ Z PEDAGOGIKY)

Učitelství pro 1. stupeň ZŠ – presenční i kombinované studium

PhDr. Dagmar Šafránková, Ph.D.; doc. PaedDr. Ladislav Podroužek, Ph.D., PhDr. Josef Levý

Student/-ka zkompletuje a systematicky uspořádá studentské rozvojové portfolio podle zadaných kritérií. Student/-ka vytváří nejdříve pracovní portfolio (sběr všech dokumentů a prací za studium), následně vybírá materiály do konečného studentského portfolio, ve kterých se orientuje, vhodně je analyzuje a komentuje vlastními slovy.

Na základě vybrané otázky u SZZ dokáže vyhledat vhodný materiál ze svého portfolio, provede jeho rozbor a demonstruje na něm teoretické principy otázky.

Student/-ka odevzdá vypracované portfolio **do 30. dubna** daného akademického roku na sekretariát KPG (**podzimní termín do 30. června** daného akademického roku).

Přiložená fotodokumentace, autentické práce žáků a další vložené materiály podléhají ochraně osobních údajů. Osobní údaje je vhodné odstranit, žáka anonymizovat. Pokud budete žáky fotografovat, je vhodné vlastnit souhlas jejich zákonných zástupců.

Po SZZ Vám bude portfolio vráceno.

Povinná část portfolio:

- základní identifikace studenta/-ky (stručný životopis), pojetí učitelství, osobní filozofie, charakteristika, apod.
- **pokud učíte**: pedagogická praxe (kde učíte, charakteristika školy)
- plán profesního rozvoje (osobní a profesní cíle, kroky k jejich dosažení – vytvořit na základě sebehodnocení a hodnocení), učitelovo – studentovo pojetí výuky
- plánování výuky: doložit písemnými přípravami + reflexemi odučených hodin, hodnocením z pedagogické praxe a sebehodnocením (5 písemných příprav, každá z jiného předmětu, sestavených podle odborné literatury, nezapomeňte na vhodnou motivaci, komplexní vymezení cílů, kritéria pro hodnocení, metody, organizační formy, apod.)
- prostředí a procesy učení: doložit hodnocením a sebehodnocením – jak vytvářím prostředí, jak vytvářím prostor pro žáky a jejich vyjádření, kázeň, prostředky kázně – jak zvládám metody, formy, diferenciaci a individualizaci výuky (obsah učiva, obsahová analýza dokumentů - RVP, ŠVP, IVP, motivace žáka, komunikace s žáky, spolupráce s žáky)
- hodnocení práce žáků: obsah, kritéria formy hodnocení žáka (jak, co, kdo hodnotí, apod.), jak je řešena zodpovědnost žáka za vlastní pokrok, atd. (doložit ukázkou hodnocení žáka)
- hodnocení a sebehodnocení učitele/studenta: reflexe, tj. autodiagnostika učitele/studenta – metody, formy, motivace, kritéria hodnocení, práce s cílem, žákovské portfolio (Je vedeno? Jak? Lze doložit fotografií?), plán rozvoje, atd.
- profesní rozvoj studenta/-ky: vyhodnocení ve vztahu k cíli a **plánovanému profesnímu rozvoji** – průběžně – např. po semestrech, co přispělo, co se dařilo, co ne a proč, atd. – co přispělo k rozvoji studenta/-ka (např. jaká výuka na FPE, semináře, praxe, exkurze, apod.)
- vhodné ukázky autentických prací žáků, příklady dobré praxe – sebehodnocení, hodnocení žáky, studentem, učitelem (přiměřeně, nechceme „nafouknuté“ portfolio, ale jde o kvalitu)
- vybrané doklady z pedagogických praxí – deník, hodnocení, atd. (praxe 3. – 5. ročník)
- dokladovat osobní spolupráci a komunikaci mezi učiteli, s rodiči a veřejností
- konspekty odborné pedagogické a psychologické literatury, vč. předmětových didaktik

Doporučená část portfolia:

- doklady o vzdělání, jazykové znalosti, certifikáty, osvědčení z absolvovaných školení a dalšího vzdělávání
 - publikační činnost: uveřejněné články a publikace, stáže, účast na konferencích
 - hospitační činnost: já u kolegy, kolega u mě, ředitel školy (zápis z hospitační činnosti)
 - fotografie a výsledky nejvýznamnějších akcí a činností, které jsem organizoval; fotografická dokumentace tříd a škol, ve kterých jsem působil (autentické záznamy)
 - videozáznam, fotodokumentace, webové stránky dokladující práci s žákem, rodinou
 - informace o práci s nadanými žáky nebo se žáky se specifickými poruchami učení a chování, přínos k inkluzi
 - seznam prostudované školní dokumentace a legislativních norem
 - záznamy z vlastního pozorování ve třídě
 - zajímavé mimoškolní aktivity, aktivity ve spolupráci se školní družinou
-

Doporučená literatura:

- LUKÁŠOVÁ, Hana, Tomáš SVATOŠ a Jana MAJERČÍKOVÁ. **Studentské portfolio jako výzkumný prostředek poznání cesty k učitelství: příspěvek k autoregulaci profesního učení a seberozvoje.** Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014. ISBN 978-80-7454-465-1.
- LUKÁŠOVÁ, Hana. **Portfolio začínajícího učitele a mentora: studijní opora** [online]. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2015 [cit. 2017-09-11]. Dostupné z: www.utb.cz/file/51777_1_1/
- SYSLOVÁ, Zora, Michaela PÍŠOVÁ, Veronika RODOVÁ, Lucie GRŮZOVÁ a Hana STADLEROVÁ. **Profesní portfolio v přípravném vzdělávání učitelů mateřských škol a 1. stupně základních škol.** Brno: Masarykova univerzita, 2018. ISBN 978-80-210-9059-0.
- TOMKOVÁ, Anna. **Portfolio v perspektivě reflektivně pojatého vzdělávání učitelů.** Praha: Univerzita Karlova, Pedagogická fakulta, 2018. ISBN 978-80-7290-982-7.
- TRUNDA, Jiří. **Profesní portfolio učitele.: Soubor metod k hodnocení a sebehodnocení.** [online]. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, 2012 [cit. 2017-09-11]. ISBN 978-80-87063-62-0. Dostupné z: http://www.nuov.cz/uploads/AE/evaluacni_nastroje/09_Profesni_portfolio_ucitele.pdf
- další odborná literatura, která byla doporučována během studia, např. v předmětech KPG/PGNSA, PGNSB, ale i v předmětových didaktikách.

Studium literatury by mělo odpovědět na otázky:

Co je to profesní portfolio učitele? Proč portfolio používat? Co by mělo portfolio obsahovat? Jak bude portfolio vypadat? Jak s portfoliem pracovat a jak ho využít? Jaké jsou znaky efektivně utvářeného portfolia?

¹ Sbírat fotodokumentaci, autentické práce žáků a další materiály je vhodné pro závěrečné portfolio, které bude představeno u SZZ. Pozor však na osobní údaje žáků (ty je vhodné vymazat či anonymizovat).

Pokud budete žáky fotografovat, je nutné přiložit informovaný souhlas jejich zákonných zástupců. Souhlas je udělen ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění, a v souladu s evropským Obecným nařízením o ochraně osobních údajů č. 2016/679 (GDPR – General Data Protection Regulation).